

Тақризи

муқарризи расмӣ, доктори илмҳои филологӣ Мухторов Зайнидин Мухторович ба диссертатсияи Исмоилов Бахтиёр Абдуллоевич дар мавзӯи “Хусусиятҳои луғавӣ ва грамматикӣ вожагони иқтибосии тоҷикӣ дар осори Абдулло Қаҳҳор” барои дарёфти дараҷаи илмӣ доктори фалсафа (PhD) доктор аз рӯи ихтисос, аз рӯи ихтисоси 6D021300 –Забоншиносӣ (6D0205011 - Забоншиносии қиёсӣ-таърихӣ, типологӣ ва муқоисавӣ)

Мусаллам аст, ки забони тоҷикӣ дар марҳилаҳои гуногуни таърихӣ бо забонҳои ҳамхудуди худ ҳамеша дар равобита ҳасана буда, барои бисёр забонҳои минтақа манбаи ғановатмандӣ ба шумор мерафт. Дар ин миён робитаи аз ҳама наздику тангтанг ва бардавому устувори байнизабониро мо бе шакку тардид миёни забони тоҷикӣ ва забони ўзбекӣ мушоҳида мекунем, ки ин ҷа бисёр масъалаҳои умумии ҳамҷаворӣ, умумиятҳои фарҳангӣ ва як андоза ба омезиш ва умумиятҳои гениалогии ин ду халқ далолат мекунад. Бинобар ин, бо умедворӣ гуфтан метавон, ки дар партави ҳамкориҳои судманди ду халқ ва ду кишвар, дар фазои ҳамҷаворӣ бародарона оид ба масъалаҳои равобита адабиву фарҳангии тоҷикон ва ўзбекон, таъсири тарафайни забонҳои ин мардумон таҳқиқоти зиёд ва ковишу кушоишҳои навин дар пеш аст.

Дар ин росто рисолаи диссертатсионии Исмоилов Бахтиёр Абдуллоевич дар мавзӯи “Хусусиятҳои луғавӣ ва грамматикӣ вожагони иқтибосии тоҷикӣ дар осори Абдулло Қаҳҳор” маҳз ба ҳамин гуна масъалаи мубрам бахшида шудааст, ки зарурати таҳқиқот, омӯзиш ва пажӯҳиши вижагиҳои луғавии забони ўзбекӣ ва сохти грамматикӣ ин забонро бо назардошти таъсири забони тоҷикӣ ба ин забон дар давраҳои гуногуни таърихӣ дар доираи равобита сиёсӣ, иҷтимоӣ, иқтисодӣ ва мадании ин ду халқ нишон медиҳад.

Мақсади асосии таҳқиқоти диссертатсионӣ муайян намудани мавқеи вожагони иқтибосии тоҷикӣ дар забони ўзбекӣ бо назардошти таҳқиқи хусусиятҳои маъноиву луғавии онҳо мебошад ва мақсади пажӯҳиш масъалаи мубрами равобита забонҳои тоҷикиву ўзбекиро фаро гирифтааст.

Дар диссертатсия муҳаққиқ ба масъалаҳои мубрами илмию назарӣ таваҷҷуҳ намуда, бар он назар аст, ки хусусиятҳои вожагони иқтибосии тоҷикӣ дар забони ўзбекӣ масъалаҳои хеле мубрам ва доманадор буда, дар доираи як диссертатсия фаро гирифтани тамоми паҳлуҳои он душвор аст.

Навгони таҳқиқоти диссертатсионӣ дар он зоҳир мешавад, ки новобаста ба таҳқиқоти зиёд оид ба калимаҳои иқтибосӣ дар забони ўзбекӣ, то имрӯз хусусиятҳои луғавӣ ва грамматикӣ вожаҳои иқтибосии тоҷикӣ ва нақши он дар осори адибони ўзбек мавриди таҳқиқу омӯзиши ҳаматарафа қарор нагирифтааст ва пажӯҳиши мазкур як талошу

ташаббуси тоза ва нав дар ин самт аст. Ҳамзамон дар диссертатсия бори нахуст вижагиҳои луғавӣ ва грамматикӣ ва иқтибосоти тоҷикӣ дар мисоли забони осори Абдулло Қаҳҳор мавриди таҳқиқ қарор гирифта. мавридҳои нодири калимасозӣ аз ҳисоби вожагони иқтибосӣ. нишон додани хусусиятҳои овозӣ ва маъноӣ калимаҳои иқтибосӣ тоҷикӣ дар забони ўзбекӣ мавриди таҳлилу қорбурд қарор гирифтааст.

Арзиши илмӣ ва аҳамияти назарии таҳқиқот аз он иборат аст. ки дар заминаи таҳлилу баррасии вожагони иқтибосӣ тоҷикӣ дар муҳити дузабонӣ тоҷикӣ ва ўзбекӣ, барои рушду таҳаввули бахшҳои гуногуни забоншиносӣ, аз ҷумла луғатшиносӣ, робитаҳои байнзабонӣ, муқоисаи забонҳо, забоншиносӣ ареалӣ чун маводи арзишманди назариявӣ ва методологӣ хизмат менамояд. Ҳамчунин натиҷаҳои назариявӣ таҳқиқотро метавон дар баррасии минбаъдаи таҳқиқотҳои дузабонӣ истифода намуд.

Аҳамияти амалии таҳқиқот дар он зоҳир мегардад, ки маводи диссертатсия ҳангоми омӯхтани калима ва ибораҳои иқтибосӣ тоҷикӣ дар забони ўзбекӣ, хондани курсҳои махсус оид ба иқтибосшавӣ калима ва ибораҳо, тайёр кардани дастуру лексияҳо барои фанни забоншиносӣ типологӣ ва забоншиносӣ муқобалаӣ, компаративистика, контрастивистика ва дигар риштаҳои забоншиносӣ муосир мавриди истифода қарор дода шавад. Натиҷаҳои диссертатсияро метавон дар донишгоҳу данишкадаҳо зимни дарсҳои марбут ба масоили муқоиса ва таъсири тарафайни забонҳо, назария ва амалияи тарҷума истифода бурд. Маводи диссертатсияро дар таҳқиқотҳои минбаъда оид ба масъалаҳои дузабонӣ, ҳамчунин дар навиштани асарҳои илмӣ-таҳқиқотӣ, дастуру воситаҳои таълимӣ мавриди истифода қарор додан мумкин аст.

Рисолаи диссертатсионӣ аз муқаддима, се боби дорои фаслҳои мантиқан мурағаб, хулоса ва феҳристи адабиёт иборат аст.

Дар муқаддима, доир ба муҳимияти мавзӯӣ, дараҷаи азхудшудаи масъалаи илмӣ ва заминаҳои назариявӣ методологӣ таҳқиқот, мақсад ва ҳадафҳои таҳқиқот, объекти таҳқиқот, мавзӯи таҳқиқот, масъалаҳои таҳқиқот, усулҳои таҳқиқот, соҳаи таҳқиқот, марҳилаҳои таҳқиқот, пойгоҳи асосӣ иттилоотӣ ва озмоишӣ таҳқиқот, эътимоднокии натиҷаҳои диссертатсионӣ, навгониҳои илмӣ таҳқиқот, аҳамияти назарии таҳқиқот, аҳамияти амалии таҳқиқот ва нуқтаҳои ҷимояшавандаи диссертатсия маълумот дода мешавад.

Дар боби якум бо номи “Мутобиқшавӣ савтӣ ва дараҷаи истеъмоли калимаҳои иқтибосӣ тоҷикӣ дар осори Абдулло Қаҳҳор” дар бораи мутобиқшавӣ савтӣ калимаҳои иқтибосӣ тоҷикӣ ва инчунин дараҷаи истеъмоли калимаҳои иқтибосӣ тоҷикӣ дар забони осори нависанда мавриди таҳқиқ қарор дода шудааст. Дар асоси унвони боби аввали диссертатсия он ба ду фасл ҷудо шудааст, ки фасли аввал “Мутобиқшавӣ савтӣ ва хусусиятҳои онҳо” ном дошта, фасли дуюм “Таснифи калимаҳои тоҷикӣ аз рӯи дараҷаи истеъмол” ном дорад.

Дар фасли аввали ин боб оид ба мутобиқшавии савтии калимаҳои иқтибосии тоҷикӣ дар забони осори нависанда маълумот дода шудааст. Дар ин маврид онҳо ба ду гурӯҳ тақсим карда мешавад, ки ба гурӯҳи аввал “Воридшавии калимаҳои иқтибосии тоҷикӣ бидуни тағйирот” ва ба гурӯҳи дуюм “Воридшавии калимаҳои иқтибосии тоҷикӣ бо тағйироти овозӣ” шомил шудаанд. Тарзи таҳлил, овардани мисолҳои ҷолиб дар диссертатсия ҳамин нуктаро собит намудааст, ки вожаҳои иқтибосшудаи забони тоҷикӣ дар забони осори Абдулло Қаҳҳор миқдоран хеле зиёд буда, ҳар кадоми онҳо мувофиқи талаби мавзӯи тақозои тасвир ба кор бурда шудаанд.

Фасли дуюми боби аввал - “Таснифи калимаҳои тоҷикӣ аз рӯйи дараҷаи истеъмол” номгузорӣ шуда, дараҷаи истеъмоли калимаҳо дар осори Абдулло Қаҳҳор мавриди таҳқиқу таҳлили амиқу самарабахш қарор гирифтааст, ки худ ин навъи таҳқиқ, яъне пажӯҳиши калимаҳои иқтибосии тоҷикӣ дар осори Абдулло Қаҳҳор як иқдому ташаббуси аввалини илмӣ аст. Муҳаққиқ дар фасли мазкур калима ва ибораҳои иқтибосии тоҷикиро дар мисоли осори Абдулло Қаҳҳор ба бисту чаҳор соҳаҳои мухталифи ҳаёт ҷудо намуда, ҳар яки онҳоро ба таври ҷолиб мавриди таҳлилу баррасӣ қарор додааст.

Боби дуюми диссертатсия таҳти унвони “Таҳлили луғавию маъноии калимаҳои тоҷикӣ дар осори Абдулло Қаҳҳор” аз ду фасл ва зерфаслҳои мантиқан мураттаб ва пайдарпай иборат мебошад. Дар боби мазкури диссертатсия ва фаслҳои он иқтибоси калимаҳои тоҷикӣ ба маъноҳои гуногун дар забони ўзбекӣ ва муродифоти калимаҳо дар забонҳои тоҷикӣ ва ўзбекӣ баррасӣ шудааст. Дар фасли якуми боби дуюм бо номи “Иқтибоси калимаҳои тоҷикӣ ба маъноҳои гуногун дар забони ўзбекӣ” дар бораи сермаъногии иқтибосоти тоҷикӣ маълумот дода шуда, дар навбати худ онҳо ба се гурӯҳ тасниф ва мавриди таҳқиқ қарор дода шудаанд. Дар фарҷоми фасли аввали боби дуюм муҳаққиқ ба чунин хулоса расидааст, ки калимаҳои гуногунмаънии баромади тоҷикидошта дар забони адабии ҳозираи ўзбек дар натиҷаи муносибатҳои тўлонӣ ва ҳамсоиягии қавмҳои тоҷику ўзбек пайдо шуда, дар давоми чандин садсолаҳо мақоми ба худ хосро касб намудаанд.

Дар фасли дуюми боби дуюм бо номи “Муродифоти калимаҳо дар забонҳои тоҷикӣ ва ўзбекӣ” вижагиҳои маъноию луғавии муродифҳои иқтибосии тоҷикӣ дар мисоли осори Абдулло Қаҳҳор муқоиса ва мавриди таҳқиқу баррасӣ қарор дода шудааст. Дар баробари ин таъкид мешавад, ки муродифҳо дар истеъмол ҷойи якдигарро пурра ё қисман иваз мекунанд ва дар ҷараёни нутқ онҳо ба тобишҳои гуногуни маъноиву услубӣ соҳиб мегарданд. Ин гуна калимаҳои иқтибосии баромади забони тоҷикӣ дошта дар забони адабии ўзбекӣ басо зиёд мебошад. Муродифҳое, ки аз забони тоҷикӣ ба забони ўзбекӣ иқтибос шуда, дар забони осори Абдулло Қаҳҳор ба мушоҳида мерасад, дар диссертатсия ба ду гурӯҳ тақсим шуда, мавриди таҳқиқ қарор

гирифтаанд. Дар ин росто муҳаққиқ собит намудааст, ки сабабҳои муродифи худро пайдо кардани калима ва ибораҳои иқтибосии тоҷикӣ дар забони ўзбекӣ гуногун буда, мавриди истифодаи онҳо басо ҷолиб ва ҳодисаи нодири забон аст.

Боби сеюми диссертатсия бо номи “Таҳлили сохтори калимаҳои тоҷикӣ дар осори Абдулло Қаҳҳор” ба масъалаҳои мубрами сохтор ва вижагии қорбурди калимаҳои иқтибосӣ бахшида шудааст. Боби мазкур аз се фасл иборат буда, дар фасли аввали ин боб дар бораи калимаҳои содаи иқтибосии забони тоҷикии осори нависанда мавриди таҳлилу баррасӣ қарор дода мешавад. Таъкид гардидааст, ки истифодаи калимаҳои иқтибосии содаи тоҷикӣ дар забони осори Абдулло Қаҳҳор хеле ҷаъол ва гуногунранг мебошад ва дар диссертатсия онҳо аз рӯи мансубияти худ ба ҳиссаҳои нутқ таснифу таҳлил шудаанд. Собит шудааст, ки ҷараёни ба таркиби луғавии забони ўзбекӣ дохил шудани калима ва ибораҳои иқтибосии тоҷикӣ чандин давраҳои таърихӣ ва омилҳои гуногуни иҷтимоию фарҳангиро фаро гирифта, дар таҳқиқоти мазкур ошкор шудааст, ки ба забони ўзбекӣ дохил шудани вожаҳои иқтибосии тоҷикӣ то як андоза аз рӯи зарурат ва эҳтиёҷ сурат ёфтааст.

Фасли дуввуми боби сеюми диссертатсия бо номи “Калимаҳои сохта” ба таҳқиқу баррасии илмии калимаҳои иқтибосии сохтаи забони осори нависанда суҳан меравад. Дар забони ўзбекӣ калимаҳои сохтае, ки номи касбу ҳунар, унвон, пайрави ягон таълимот ва аъзои ташкилоти ихтиёрӣ будани шахс, инчунин хусусиятҳои шахсро аз рӯи ихтисос, машғулияташ ифода мекунанд, фаровон буда, аксарияти онҳоро калимаҳои иқтибосии сохта ташкил медиҳанд, ки мисолҳои ҷолиб аз осори Абдулло Қаҳҳор инро собит менамояд. Ҳамзамон дар забони осори Абдулло Қаҳҳор калима, истилоҳ ва ибораҳо, мавқеъ ва нақши калимаҳои сохтаи баромадаш ба забони тоҷикӣ иртибот дошта, хеле зиёданд. Нуктаи басо ҷолиби ин фасл он аст, ки гурӯҳи зиёди вандҳои забони тоҷикӣ ба забони ўзбекӣ иқтибос гардида, дар раванди калимасозии он низ нақши муассиру боризро иҷро кардаанд, ки ин нуктаҳо низ яқояк бо мисолу далели ҷолиб исботи худро ёфтаанд. Аз таҳқиқи мавод маълум гардид, ки пешванду пасвандҳои аз забони тоҷикӣ иқтибосшуда дар сохтани ҳиссаҳои гуногуни нутқ серистеъмол ва сермаҳсул буда, ҳам вазифаи калимасозӣ ва ҳам шаклсозиро иҷро намудаанд, ки ин раванди азим барои рушди ҳам забони тоҷикӣ ва ҳам забони ўзбекӣ такони ҷиддӣ бахшидааст.

Фасли сеюми боби сеюм таҳти унвони “Калимаҳои мураккаб” ба таҳқиқу баррасии калимаҳои иқтибосии тоҷикӣ, ки аз нигоҳи сохт мураккаб мебошанд, дар мисоли забони осори Абдулло Қаҳҳор бахшида шудааст. Басо бамаврид таъкид шудааст, ки дар забоншиносӣ тарзи сермаҳсултарини калимасозӣ типии калимасозии мураккаб дониста мешавад. Аз ин лиҳоз калимаҳои мураккабе, ки дар забони тоҷикӣ маъмул ва мустаъмал мебошанд, айнан бо ҳамон шакл ва сохтор ба

забони ўзбекӣ иқтибос шудаанд. Раванди мутобиқшавии ин гуна иқтибосоти забони тоҷикӣ ба забони ўзбекӣ ба ҳадде мукамал ва рушдкарда аст, ки дар забони ўзбекӣ ҳатто калимаи иқтибосӣ будани онҳо ба осонӣ маълум намегардад. Дар баробари ин калимаҳои мураккаби иқтибосӣ ҳам дар услуби илмиву бадеӣ, ҳам дар услуби гуфтугӯӣ васеъ истифода бурда мешавад ва ин гуна калимаҳои мураккаб дар забони осори Абдулло Қаҳҳор ба таври фаровон ба қор бурда шудааст. Муҳаққиқ тавонистааст, ки ҳамаи ин калимаҳоро аз ҷиҳати мансубияташон ба ҳиссаҳои нутқ ба гурӯҳҳои гуногун тасниф намуда, аз нигоҳи баромад ва ҷузъҳои таркибии онҳо низ таҳлилу баррасӣ намояд.

Ҳамин тавр, муҳаққиқ дар диссертатсияи худ собит карда тавонистааст, ки ба воситаи истифода кардани калима ва ибораҳои иқтибосии тоҷикӣ забони осори Абдулло Қаҳҳор боз ҳам ҷолибтар ва хонданибобтару ифоданоктар шудааст ва ҳамзамон нависандаи маъруф Абдулло Қаҳҳор аз донандагони ҳуби забони модарии худ ва забони тоҷикӣ доништа мешавад.

Дар қисми хулоса ҳамчунин натиҷагирӣҳо дар заминаи таҳқиқи хусусиятҳои луғавӣ ва грамматикӣ вожагони иқтибосии тоҷикӣ дар забони осори Абдулло Қаҳҳор ҷамъбаст гардидааст.

Фишурдаи рисола ва мақолаҳои мунташирнамукаи унвонҷӯӣ мазмуну мундариҷаи асосии рисолаи диссертатсиониро ифода менамояд.

Дар баробари дастоварди назарраси илмӣ дар диссертатсия баъзе нуқтаҳо низ ба назар мерасанд, ки ислоҳ ва ба назар гирифтани онҳо аз манфиат ҳолӣ нест:

1. Бисёр ҳуб буд, агар тарҷумаҳои тоҷикии осори адиб бо матни асли он қиёс мешуд ва мисолҳои мавриди таҳлил дақиқан мушаххас мешуданд, ки то чӣ андоза истифодаи мувофиқ ва ифодаи маъноӣ мувофиқ дар асоси маводи ду забон сурат гирифтааст. Масъалаи мазкур дар зерфасли ҷудогона (2.1.) бо номи “Иқтибоси калимаҳои тоҷикӣ бо маъноҳои гуногун дар забони ўзбекӣ” баррасӣ шудааст, ки дар мавриди муқоиса кардани ҳамагон як асари адиб ва муодили тарҷумавии он муҳтавои зерфасли мазкурро ғановатмандтар мегардонад.

2. Дар сафҳаҳои гуногуни рисолаи диссертатсионӣ ибора ва ҷумлаҳои мантиқан таҳрирталабу ислоҳталаб дида мешаванд. Масалан, дар сафҳаи 7 чунин омадааст: “Таркиби луғавии забони ўзбекӣ ва сохти грамматикӣ он бо таъсири давраҳои таърихӣ, сиёсӣ, иҷтимоӣ, иқтисодӣ ва маданӣ мунтазам инкишоф ва такмил ёфт”, ки дар ин ҷумла калимаи “давра” агар ба калимаи “муносибат” ва ё “омил” иваз шавад, ҷумла мантиқан мурағаб мешавад. Чунин ҷумлаҳо дар сафҳаҳои гуногуни рисола ба назар мерасанд ва ислоҳи онҳо аз манфиати илмию амалӣ ҳолӣ нест.

3. Истифодаи ҳамагон як вожаи забони тоҷикӣ бо маъноҳои гуногун дар забони ўзбекӣ пас аз иқтибосшавӣ ҳодисаи ҷолиби диққат аст ва ин масъала аз тарафи муҳаққиқ ҳам ишора шуда, вале ин масъала дар

сафҳаи 65 – 69 мавриди баррасӣ қарор гирифта, мисолҳои мавриди таҳлил ҳамагӣ қобили эътиҳод нестанд. Мисол, калимаҳои “гум”, “гӯр” дар мисоли забони ўзбекӣ ҳам ба ҳамон маънои аслии маъмул дар забони тоҷикӣ оварда шудааст. Илова бар ин, теъдоди мисолҳои дигари марбут ба ин масъала басо маҳдуданд ва тавзеҳоти бештари илмиро тақозо доранд.

4. Зимни овардани мисолҳо аз адабиёти бадеӣ ва махсусан дар овардани мисолҳо аз каломи мавзун вазни шеър риоят нашуда, калима ва қолабҳо ғалат оварда шудаанд. Мисол дар сафҳаи 65 мисоли зерин оварда шудааст, ки вазни он номурааттаб аст:

Ба гуна чун рӯяшон дуда кардӣ, (?)

Кеху меҳро (?) ба нанг олуда кардӣ.

Дар асл ин бояд дар шакли зайл бошад:

Ба гуна рӯяшон чун дуда кардӣ,

Кеху меҳро ба нанг олуда кардӣ.

5. Баъзе вожагони тоҷикии басо ҷолиб зимни мавриди овардани мисолҳои дигар дар матн ба назар расанд ҳам, онҳо аз назари таҳлилу баррасӣ берун мондаанд. Масалан, таркиби шаклан ўзбекии “якка-дукка” басо қолаби ҷолиб аст, ки шакли тоҷикии он як-ду, як-ду нафар, ягон-ягон аст.

6. Дар баъзе қисматҳои рисолаи диссертатсионӣ ба монанди саҳифаҳои 39 – 46 дар зерфаслҳои ҷудогона гуруҳбандии хуби вожагони тоҷикии иқтибосӣ ба забони ўзбекӣ оварда шуда, муҳаққиқ танҳо бо зикри мисолҳо иктифо мекунад ва тавзеҳоти илмӣ ва фарзияҳои худро вобаста ба ин таснифот намеоварад.

7. Дар феҳристи адабиёт талаботи зарурӣ дар ҳама маврид риоя нашудааст. Масалан, “Намунаи адабиёт тоҷик”, ки ба қалами устод С. Айнӣ муталлиқ аст, беҳтар буд, ки аз рӯихати адабиёти илмӣ ба манобеъ ва фарҳангҳо ҷой дода шавад ва ҳамчунин осори Алишер Навоӣ низ аз адабиёти илмӣ ба манбаъҳо гузаронида шавад. Дар баробари ин феҳристи адабиёт таҳрирталаб аст ва на дар ҳама мавридҳо талаботи стандартӣ риоя шудааст.

8. Дар сафҳаҳои гуногуни рисолаи диссертатсионӣ ғалатҳои имлоӣ (7, 9, 25, 43, 68, 81, 97, 108, 114, 127) ва услубӣ (7, 9, 26, 32, 44, 56, 63, 74, 85, 94, 102, 112, 116, 121, 134) дида мешаванд, ки ислоҳи онҳо ба манфиати кор аст.

Бояд зикр кард, ки нуктагириҳои мазкур арзиши илмии рисоларо ҳалалдор намекунанд ва ислоҳи онҳо кори сахл ва имконпазир аст.

Ҳамин тавр, диссертатсияи Исмоилов Бахтиёр Абдуллоевич дар мавзӯи “Хусусиятҳои луғавӣ ва грамматикӣ вожагони иқтибосии тоҷикӣ дар осори Абдулло Қаҳҳор” таҳқиқоти анҷомёфта буда, ба талаботи ҚОА назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон пурра ҷавобгӯ аст ва муаллифи диссертатсия бо дифои таҳқиқоти мазкур барои дарёфти дараҷаи илмӣ доктори фалсафа (PhD) доктор аз рӯйи ихтисос,

аз рӯи ихтисоси 6D021300 –Забоншиносӣ (6D0205011 - Забоншиносии
қиёсӣ-таърихӣ, типологӣ ва муқоисавӣ) сазовор аст.

Сардори раёсати робитаҳои
байналмилалӣи Академияи
идоракунии давлатии назди
Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон,
доктори илмҳои филология

 Мухторов
Зайнидин Мухторович

Сана: 20.10.2020

734025, ш. Душанбе, кӯчаи Саид Носир 33

тел./факс (992 37) 228-91-51

mukhtorov67@gmail.com

(992) 907801822

Имзои З.М. Мухторовро тасдиқ менамоям.

Ф. Сӯфиев - сардори Раёсати кадрҳо,
коргузорӣ ва корҳои махсуси Академияи
идоракунии давлатии назди Президенти
Ҷумҳурии Тоҷикистон